

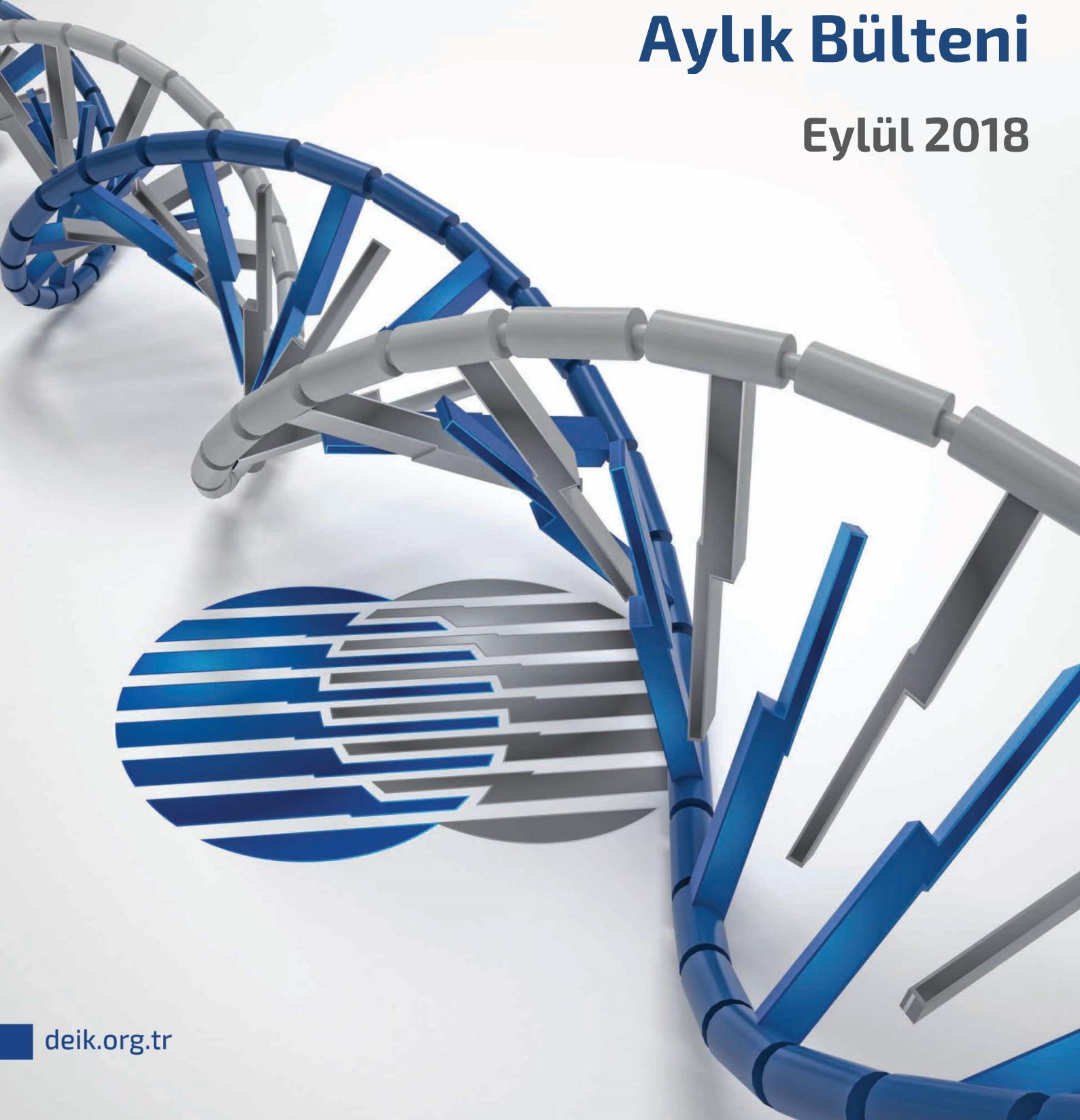
DEİK

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

Latin Amerika

Aylık Bülteni

Eylül 2018

Latin Amerika Bölgesi Son Dönem Gelişmeler Yönetici Özeti

Arjantin Merkez Bankası Başkanı Luis Caputo, Devlet Başkanı Mauricio Macri'ye istifasını verdi. Arjantin Merkez Bankasından yapılan açıklamaya göre, Caputo, kişisel nedenlerle istifa etti. Açıklamada, "IMF ile yeni anlaşmanın bütçeye, finansal piyasalara, para politikasına ve kurların durumuna güveni yeniden tesis edeceğine inanç ile birlikte, bu istifa kişisel nedenler kaynaklı" denildi.

Caputo, istifa eden Federico Sturzenegger'in yerine 15 Haziran'da bu göreve getirilmişti. Arjantin, ekonomide zor günler geçirilmesi nedeniyle IMF ile 50 milyar dolarlık anlaşma imzalamıştı. İstifa eden başkan Luis Caputo göreve Haziran ayında gelmişti. Caputo'dan önceki başkan da bu yıl içinde istifa etmişti. Beklenmedik istifanın ardından Arjantin pesosu seans açılışında yüzde 4,7 değer yitirdi. Caputo yerine ekonomi politikaları eski sekreteri Guido Sandleris atandı.

Brezilya Merkez Bankası para birimi Realin değer kaybına rağmen faiz oranlarını beklendiği gibi tüm zamanların en düşük seviyesinde sabit tuttu, ancak enflasyon görünümünün kötüleşmesi halinde gelecekte "kademeli olarak" artırabileceğini belirtti. Merkez Bankası'nın Copom olarak adlandırılan dokuz üyeli para politikası kurulu, gösterge Selic faiz oranını dördüncü toplantıda 6,5'te sabit tuttu.

Peru Merkez Bankası Başkanı, 2018 ve 2019 yılları için ülkede açıklanan özel sektör toplam yatırım tutarının 18,5 milyar dolara ulaşacağını açıkladı. 2018-2019 yılları için açıklanan yatırım projelerinin değerinin 18,5 milyar dolara ulaştığını dile getiren Merkez Bankası Başkanı, söz konusu yatırımların büyük bölümünün madencilik faaliyetleri ile ilgili olduğunu sözlerine ekledi. Açıklanan rakamlar, özel sektör yatırımlarının bu yıl % 5,5, önümüzdeki yıl ise % 6,5 artacağına işaret ediyor.

Venezuela Ulusal Meclisinin her ay yayınladığı enflasyon tahminleri verisine göre ülkede Ağustos ayında fiyatlar bir önceki aya göre %223,1 arttı. Bu verilere göre birikmiş enflasyon oran yılın ilk 8 ayında %34.680,7 olurken bir önceki yılın aynı ayına göre ise %200005 olarak gerçekleşti. Açıklanan veriler, enflasyon oranının her ay bir önceki aya göre artarak devam ettiğini ve yıl sonunda %1.000.000'u aşacağını göstermektedir.

Şili Pesosu Ağustos ayında ABD Doları karşısında son 7 yılın en yüksek değer kaybına uğradı. 1 Eylül 2018 tarihi itibarıyla, 1 ABD Doları 678,1 Şili Pesosundan işlem görürken, yetkililer gelişmeleri, aralarında Arjantin'in de bulunduğu gelişmekte olan ülke piyasalarındaki kur dalgalanmalarının etkisiyle açıklıyor. Yıl sonuna doğru Şili Pesosunun ABD Doları karşısında yeniden değer kazanmaya başlaması, yılı \$640-\$650 bandında bitirmesi bekleniyor.

Arjantin

Arjantin'in "B" Olan Kısa Dönem Kredi Notu "Negatif İzlemeden" Çıkarıldı

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard & Poor's (S&P), Arjantin'in kredi notuyla ilgili düzeltme yaptığını duyurdu. Arjantin'in sadece "B+" olan uzun dönem kredi notunun "negatif izlemede" olduğunun belirtildiği açıklamada, "B" olan kısa dönem kredi notunun "negatif izlemeden" çıkarıldığı duyuruldu.

Yapılan açıklamada Arjantin'in kredi durumunun kötüleştiği ve hükümetin ekonomiyi istikrara kavuşturma stratejisinin zayıfladığı ifade edildi. Yüksek enflasyon ve para birimi üzerindeki baskıların hükümetin mali düzenleme stratejisini olumsuz etkilemesi ve borç yükünü artırması durumlarında Arjantin'in kredi notunun düşürülebileceği uyarısı yapıldı.

Kaynak: El Pais

Arjantin Ekonomisinde 'Acil' Önlem

Arjantin, tarım ürünleri dahil olmak üzere, temel ürünlerin ihracatında tüm gelirlere dolar başına 4 peso ihracat vergisi getirdi. Yeni vergi önlemlerinin açıklanması sonrası Arjantin Pesosu %3 değer kaybetti. Arjantin Cumhurbaşkanı Mauricio Macri, bu vergilerin krizde son perde olduğunu söyledi.

Cumhurbaşkanı Macri açıkladığı kararlar, dünyanın üçüncü büyük soya üreticisi olan ülkenin ihracatına yeni vergiler getirirken, 2019 bütçesini dengeleyebilmek adına harcamalarda büyük kısıtlamalar yaptı.

Macri, bütçeyi dengelemek için uzun vadeli önlemler almanın, ülkede onlarca yıldır tekrarlanan ekonomik sarsıntılara son vermenin tek yolu olduğunu söyledi.

Maliye Bakanı Nicholas Dujovne de harcama kısıntılarının gelecek yılın bütçesinin dengelenmesi için gereken tasarrufun yarısını karşılayacağını söyledi.

Yeni vergiler yüzünden, dünyanın en büyük soya unu, soya yağı ihracatçısı ve önde gelen çığ soya üreticisi olan Arjantin'den yapılan uluslararası sevkiyatta gecikmeler olabileceği açıklandı. Çiftçiler ve ihracat şirketleri ürünlerini satmak için kurun en avantajlı olduğu dönemi bekleyebilecekleri düşünülmekte.

Arjantin hükümeti vergilerin gelecek yıl 432,812 milyar peso (11,3 milyar ABD doları) gelir getirmesini bekliyor. Bu, ülke GSYH'sının yaklaşık yüzde 2,3'üne denk geliyor. "Kazandığımızdan fazlasını harcayamayız." diyen Macri, %30'un üzerindeki

enflasyondan dolayı yoksulluğun artacağı uyarısı yaptı ve vatandaşlarından sabırlı olmalarını istedi.

Kaynak: Bloomberg

Trump'tan Arjantin'e Destek Mesajı

ABD Başkanı Donald J. Trump, Arjantin'in uzun süredir ABD'nin ortağı olduğunu belirterek, "Cumhurbaşkanı Macri, ekonomik ve finansal açıdan zor olan bu durumda mükemmel bir iş çıkarıyor." dedi.

ABD Başkanı Donald J. Trump, ülkesinin ekonomik krizdeki Arjantin'e desteğinin süreceğini belirterek, "Cumhurbaşkanı Macri'nin liderliğine güveniyorum ve Arjantin'in parasal ve mali politikalarını mevcut ekonomik sınamaları çözmek için Uluslararası Para Fonu (IMF) ile çalışmasını kuvvetle destekliyorum." ifadesini kullandı.

Başkan Trump, Beyaz Saray'ın internet sitesinden yaptığı yazılı açıklamada, Arjantin Cumhurbaşkanı Mauricio Macri ile telefonda görüştüğünü bildirdi.

Kaynak: Reuters

Brezilya

Brezilya'daki Siyasi Belirsizlik Kahve Fiyatlarında Kriz Yarattı

Dünyanın en büyük kahve ihracatçısı Brezilya'nın parasındaki hızlı değer kaybı New York Borsası'ndaki kahve işlemlerine kadar uzandı. Arabica tipi kahvenin fiyatı 12 yılın en düşük seviyesine indi.

Seçim arifesindeki Brezilya'nın para birimi Real, gelişmekte olan ülke piyasalarındaki kargaşa ve ülkedeki yapısal reformlarla ilgili kaygıların da etkisiyle yılbaşından bu yana ABD doları karşısında %20'den fazla değer kaybetti. Yumuşak içimiyle bilinen ve daha iyi kalite kabul edilen Arabica türü kahve, realdeki düşüşün etkisiyle bu yıl %20'den fazla düşerek New York'da psikolojik bariyer olan 1 ABD Doları seviyesinin altına geriledi. Haftanın ilk işlem gününde fiyatlar 97 cent/lb düzeyini gördü. Aralık 2005'den bu yana en düşük seviyeye inen kahve fiyatları, Brezilya'nın üretimi kısıbileceği haberleriyle 98 cent civarında istikrar kazanmaya çalıştı.

Ancak analistler kahve fiyatlarındaki gerilemenin sürebileceği uyarısı yaptı. Kahve fiyatlarında düşüş, 8 Kasım 2016'da başladı. Arabica 'C' kontratının fiyatı o dönemde 1,8 ABD doları civarındaydı. O günden bu yana kahve fiyatları 22 aydır geriliyor. Kısa

vadede bunun en önemli nedenlerinden biri spekülasyon satışları. 2017'de New York vadeli işlemler piyasasında 9.4 milyondan fazla yani küresel üretimin 16-17 kat fazlasına denk gelen 2.7 milyon çuval (1 çuval 60 kg) değerinde kontrat el değiştirdi. Bu da vadeli işlemlerin fiyatların belirlenmesinde arz-talep dengesinin önüne geçtiğini açıkça ortaya koyuyor. Bu yıl fiyatlardaki düşüş de Brezilya Reali'ndeki değer kaybı etkili oldu. Realin düşmesiyle birlikte Brezilyalı ihracatçı düşük fiyat avantajını kullanmak için üretimini ve satışlarını artırdı. Bu son haftalarda spekülasyoncuları yeniden harekete geçirdi. 1 ay önce büyük spekülasyoncuların, fiyatlarda düşüş beklentisine işaret eden açık pozisyonları 30.1 milyon çuval büyüklüğe ulaştı.

Kaynak: Financial Times

Ekvador

Ekvador'da Yıllık Enflasyon Ağustos Ayı İtibariyle -%0,32

Ekvador İstatistik ve Nüfus Sayım Enstitüsü INEC'in açıkladığı 2018 Ağustos ayı enflasyon verilerine göre, aylık enflasyon %0,27; son on iki aylık enflasyon ise -%0,32 olarak gerçekleşti. Aylık enflasyon oranı, dört ay sonra ilk defa pozitif değer aldı.

Kaynak: Ekvador İstatistik ve Nüfus Sayım Enstitüsü

Kolombiya

Kolombiya Kalkınma Bankası Başkanı Özel Sektöre Olan Yönelimi Açıkladı

Dünya Ekonomik Forumu raporunda, Kolombiya'daki ulaşım altyapısının, Latin Amerika ülkeleri arasındaki en düşük kaliteye sahip olduğu belirtildi. Kolombiya'nın Buenaventura şehrinden başkentine taşıma maliyetinin, Şangay'dan Buenaventura'ya olan taşıma maliyetinden daha fazla olduğu açıklandı.

Kolombiya Kalkınma Bankası, bu konu ile ilgili yeniden çalışmalara başladı. Konu ile alakalı hazırlanan son program 4. Nesil Yol Geliştirme Programı olarak adlandırıldı. Bu programın arkasındaki Kalkınma Bankası(FDN), herhangi bir projenin %25'lik bir kısmının destekleneceğini açıkladı.FDN başkanı Clemente del Valle, kalan %75'lik kısmı için, yabancı ve yerli özel yatırımcılar ve paket projelere ihtiyaç duyulduğunu belirtti.

Kaynak: The Economist

Küba

Küba Devlet Başkanı İlk Kez ABD Ziyareti Gerçekleştirdi

Küba Devlet Başkanı Miguel Diaz-Canel, göreve geldiğinden beri ilk kez ABD'ye gitti. Diaz-Canel, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda Küba üzerindeki ABD ambargosunu kınadı.

Küba lideri ABD'ye vardığında yaptığı açıklamada abluka politikasının başarısız olduğunu, insanlık tarihinin en uzun ablukasının sonlanmasını istediklerini söyledi.

ABD ile Küba arasındaki ilişkiler, ABD Başkanı Donald Trump'ın Küba'ya ambargoyu sertleştirmesiyle birlikte daha da gerilmişti. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda konuşan Diaz-Canel, ABD ablukasının sona ermesini istedi.

50 yıldan uzun süre önce getirilen ambargo, ancak ABD Kongresi tarafından kaldırılabilir. Birleşmiş Milletler'in ambargonun kalkması yönünde aldığı geçmiş kararlar, yalnızca "tavsiye" niteliği taşıyor.

Kaynak: El Mundo

Meksika

Turkish Cargo, Mexico City Seferlerine Başlıyor

Turkish Cargo, Latin Amerika'da 8'nci, Amerika Kıtası'nda 10'ncu uçuş noktası olan Meksika'nın başkenti Mexico City'e kargo uçuşlarına başlayacak.

Dünyanın 122 ülkesine hizmet sağlayan ve en hızlı büyüyen hava kargo markalarından biri olan Turkish Cargo, 3 Ekim tarihi itibarıyla Meksika'nın başkenti Mexico City'ye hava kargo seferleri başlatıyor. Bu sefer, Turkish Cargo'nun kargo uçuşu yaptığı 85. uçuş noktası olacak. Boeing 777F tipi geniş gövde kargo uçakları ile gerçekleştirilecek seferler iki ayrı rotada gerçekleştirilecek. İlk rotada İstanbul'dan havalanacak kargo uçakları Madrid aktarmalı olarak Mexico City'ye ulaşacak. Mexico City sonrası uçaklar Bogota, Curaçao ve Maastricht rotasını takip ederek İstanbul'a dönecek. İkinci rotada ise Madrid aktarmalı olarak Mexico City'ye ulaşacak uçaklar Houston üzerinden İstanbul'a dönecek.

Turkish Cargo'nun 85'nci uçuş noktası olan Mexico City, ihraç ettiği taze çiçekler, bozulabilir meyve ve sebzeler, teknolojik ürünler, otomobiller ile öne çıkıyor. Şehrin başlıca ithalat kalemleri arasında, otomobil, kimyasallar, petrokimya ürünleri, tekstil ürünleri, balık, ilaç, çiçekve diğer bozulabilir ürünler bulunuyor.

Kaynak: Dünya Gazetesi

Orta Amerika ve Karayipler

Guatemala

Birleşmiş Milletler, Yolsuzluk Araştırma Komisyonunun Guatemala ile Olan Krizde Arkasında Duruyor

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres, Guatemala hükümetinden gelen Birleşmiş Milletler Yolsuzlukları Soruşturma Komisyonu Başkanı Ivan Velasquez'in yerine yeni birini atamaları talebini reddetti.

Birleşmiş Milletler sözcüsü Florencia Soto yaptığı açıklamada, Genel Sekreter Guterres'in, Velasquez'i değiştirmek için hiçbir nedeni olmadığını dile getirdi.

Guatemala Başkanı Jimmy Morales, bir Guatemala vatandaşı olan Komiser Velasquez'in ülkeye girişini yasaklayarak BM'ye yeni bir atama için 48 saat vermişti.

Bu durumun arkasındaki hikayenin, Velasquez'in Guatemala'da yürüttüğü, hatta bir tanesinde Başkan Jimmy Morales'in de adının geçtiği Yolsuzluk Soruşturmaları olduğu düşünülüyor.

Kaynak: El Pais

Şili

Şili Bakır Komisyonu Madencilik Sektörüne İlişkin Yatırım Perspektifini Değerlendirdi

Şili Bakır Komisyonu (COCHILCO), gelecek 10 yıl içinde, 44 ayrı madencilik operasyonu kapsamında, madencilik sektörüne yatırım beklentisinin 65 milyar ABD dolarını bulacağını açıkladı.

Madencilik yatırım projeleri kapsamında, aralarında, SQM, Gold Fields ve Antofagasta Minerals'inde bulunduğu şirketlerce üstlenilecek, 5,9 milyar ABD doları değerindeki iki yeni lityum madenciliği projesi, üç bakır madenciliği projesi ve bir altın madenciliği yatırım projesi bulunduğu açıklandı.

Kaynak: Mining News

Şili Merkez Bankası 2018 Yılı Ekonomik Büyüme Beklentisini %4-4,5 Bandına Yükseltti

Şili Merkez Bankası (Banco Central de Chile), 2018 yılı büyüme öngörüsünü %4-4,5e yükseltti. Haziran ayında, Merkez Bankası Danışma Konseyi (El Consejo del Banco Central) 2018 yılı büyüme beklentisini, %3,25-4 bandında açıklamıştı.

Makro ekonomik göstergelerin olumlu gittiğine işaret eden Merkez Bankası Başkanı Mario Marcel, ekonomik faaliyetlerin artış ritminde olduğunu, son dönemde işgücü piyasasının da toparlandığını, 2019 yılında ise ekonominin %3,25-4,25 arasında büyüyeceği öngörüsünde olduklarını kaydetti.

Kaynak: El Mercurio

Peru

2018 Yılında Peru Perakende Sektörü Satışları %6 Artacağı Açıklandı

Peru Üretim Bakanlığı, ülkenin perakende sektörü satışlarının geçen yıl gerçekleşen 10,9 milyar ABD dolarını aşarak %6 büyüyeceğini ve 11,4 milyar ABD dolarına erişeceğini öngördü.

Bu yılın Ocak - Temmuz döneminde sektördeki satışlar geçen yılın aynı dönemine göre %8,4 arttı. Bu artışta özellikle AVM ve süper marketlerin yüksek satış performansı etkili oldu.

Sektörün toplam satışlarında, %56,5 ile süper market ve AVM'ler başı çekti. Onları hırdavat ve ev aletleri (%21.8), eczaneler (%19.5), gazete ve kitapçılar (%2.2) takip etti.

Kaynak: Andina

Peru, Yabancı Yatırımcılar İçin İstikrarlı Ve Cazip

Ekonomi ve Maliye Bakanı Carlos Oliva, ülkenin istikrarlı ve cazip bir ekonomik ortama sahip olduğunu, bu durumun yabancı yatırımcılar tarafından teyit edildiğini ifade etti. Yatırımcıların, ülkenin uluslararası şoklardan kendisini koruyan güçlü yönlerini gördüklerini açıklayan Bakan Oliva, söz konusu şokların Peru'ya etkilerinin asgari düzeyde kaldığını, döviz kurlarının bu şoklardan etkilenmediğini dile getirdi.

Sayın Bakan, ülkenin mali ve parasal güçlü yönleri nedeniyle yatırımcıların gelmeye devam ettiklerini açıkladı. Bakan Oliva ve Merkez Bankası Başkanı Velarde, Peru yatırım ortamını tanıtmak ve Amerikalı yatırımcıları ülkeye davet etmek için 13-14 Eylül 2018 tarihlerinde New York'ta "14. Peru Road Show" etkinliğini düzenledi.

Kaynak: Andina

Venezuela

Venezuela'nın Kripto Parası Petro Ekim Ayında Döviz Piyasasında İşlem Görmeye Başlayacak

Venezuela Devlet Başkanı Maduro, Ekim ayından itibaren kripto para Petro'nun resmi döviz kurunun belirlendiği Dicom ihalelerinde, sistemin bir parçası haline geleceğini açıkladı. Buna göre günlük olarak yapılacak ihalelerde Petro da alınıp satılabilecek.

Kaynak: Ultimas Noticias

Venezuela'nın Falcon Eyaleti Türkiye, Çin Ve Katar İle Ticari İlişkileri Geliştirecek

Türkiye, Çin ve Katar Büyükelçiliklerinde görüşmelerde bulunan Falcon Valisi Victor Clark Boscan, bu ülkelerle ticari ve ekonomik ilişkileri geliştireceklerini açıkladı. Boscan, Türkiye ile turizm alanında işbirliğine gideceklerini Paraguayana Serbest Bölgesi'nde yatırım potansiyeli üzerinde çalışacaklarını belirtti.

Kaynak: Ultimas Noticias

Venezuela Döviz Rejimini Kısmen Serbestleştiriyor

Venezuela Hükümeti, mevcut döviz rejiminde bazı serbestleştirmeler içeren açıklamalarda bulundu. Getirilen yeni düzenlemelere göre, kişiler bankalarda döviz hesabı açıp, bu hesaptan döviz çekebileceklerdir. Özel bankaların ve döviz

bürolarının belirlenen limit dahilinde serbestçe döviz alıp satabileceği açıklandı. Söz konusu limit daha sonra belirlenecek. Bolivar ile diğer dövizler arasındaki kuru Merkez Bankası belirlemeye devam edecek. Yabancı para cinsinden sözleşme yapılabilecek, borç senedi düzenlenebilecektir. Kamu şirketlerinin bütün ihracat gelirleri Merkez Bankasına yatırılırken, özel şirketler ihracat gelirlerinin %20'sini Merkez Bankasına satmak zorundadırlar.

Hükümetin, mevcut kur rejimini daha serbest hale getirerek dövizin kara borsadan sistem içine çekilmesini sağlamaya çalıştığı görülmektedir. Bu yeni düzenlemelerle Merkez Bankasının piyasaya serbestçe döviz sağlaması hala mümkün olmamakla birlikte küçük de olsa sistem içinde paralel resmi bir piyasa oluşması beklenmektedir. Bundan önceki benzer serbestleştirme düzenlemeleri sayesinde kara borsa ile resmi kur arasındaki fark yaklaşık 30 katlardan %50'lere kadar gerilemiş durumdadır.

Kaynak: Reuters

DUYURULAR

DEİK/Türkiye-Kolombiya İş Konseyi ve DEİK/Türkiye-Ekvador İş Konseyi, Bogota-Cali-Quito-Guayaquil Heyet Ziyareti, 5-10 Kasım 2018

DEİK/Türkiye-Ekvador İş Konseyi ve DEİK/Türkiye-Kolombiya İş Konseyi tarafından, 5-10 Kasım 2018 tarihleri arasında Kolombiya ve Ekvador'a heyet ziyareti düzenlenecektir. Kolombiya'nın Cali şehri, Ekvador'un ise başkent Quito ve Guayaquil şehirini kapsayacak olan ziyaret çerçevesinde, her iki ülkenin önde gelen kamu-özel kurum temsilcileri ile görüşmeler gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Söz konusu etkinliğimize katılmakla ilgilenen üyelerimizin İş Konseyi Koordinatörü Melike Hocaoglu (mhocaoglu@deik.org.tr; 0212 339 5007) ile iletişime geçmeleri rica olunur.

DEİK/Türkiye-Brezilya İş Konseyi Tarım Heyeti Ziyareti, 2019

DEİK/Türkiye-Brezilya İş Konseyi tarafından, 2019 Ocak ayında Brezilya'ya Tarım Heyeti Ziyareti gerçekleştirilecektir. Etkinlik tarihi duyuru ile bilahare verilecektir. Söz konusu etkinliğimize katılmakla ilgilenen üyelerimizin İş Konseyi Koordinatörü Melike Hocaoglu (mhocaoglu@deik.org.tr; 0212 339 5007) ile iletişime geçmeleri rica olunur.

DEİK/TÜRKİYE-AMERİKA İŞ KONSEYLERİ

İş Konseyi Koordinatörü

Murat Can MENTEŞ

mmentes@deik.org.tr

İş Konseyi Koordinatörü

Melike HOCAOĞLU

mhocaoglu@deik.org.tr

İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı

Selin ERGENE

sergene@deik.org.tr